

**ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ**  
**လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန**  
**(သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများ)**  
**အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၁၂၃/၂၀၂၂)**  
**၁၃၈၄ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၉ ရက်**  
**(၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်)**

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနသည် သက်ကြီးရွယ်အို များ ဆိုင်ရာဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၆၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုကျင့်သုံး၍ ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဤနည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

**အခန်း (၁)**

**အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်**

- ၁။ ဤနည်းဥပဒေများကို သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများ ဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။
- ၂။ ဤနည်းဥပဒေများတွင် ပါရှိသောစကားရပ်များသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာဥပဒေတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည်။ ထို့ပြင် အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါ အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည်။
- 
- (က) **ဥပဒေ** ဆိုသည်မှာ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ဥပဒေကို ဆိုသည်။
- (ခ) **မြန်မာနိုင်ငံသား** ဆိုသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံသားဥပဒေအရ နိုင်ငံသား၊ ဧည့်နိုင်ငံသား သို့မဟုတ် နိုင်ငံသား ပြုခွင့်ရသူကို ဆိုသည်။
- (ဂ) **အရွယ်ရောက်သူ** ဆိုသည်မှာ အရွယ်ရောက်ခြင်း အက်ဥပဒေအရ အသက် ၁၈ နှစ် ပြည့်ပြီးသူကို ဆိုသည်။
- (ဃ) **တာဝန်ရှိအရွယ်ရောက်သူမိသားစုဝင်** ဆိုသည်မှာ သက်ကြီးရွယ်အို မိဘဘိုးဘွားများအား ၎င်းတို့၏ လိုအပ်သောစားဝတ်နေရေးနှင့် ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်မှုတို့အတွက် သားသမီးနှင့် မြေးတို့၏ ဝတ္တရားနှင့် အညီ စရိတ်ထောက်ပံ့ရန် လုံလောက်သောငွေကြေးနှင့် ပစ္စည်းများရှိသည့် သို့မဟုတ် အလုပ်လုပ်ကိုင် နိုင်ပြီး ထောက်ပံ့နိုင်စွမ်းရှိသည့် သို့မဟုတ် ပုံမှန်ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်နိုင်သည့် အရွယ်ရောက်သော မိသားစုဝင်တစ်ဦးဦးကို ဆိုသည်။
- (င) **မိသားစုဝင်** ဆိုသည်မှာ တိုက်ရိုက်သွေးသားတော်စပ်သည့် မိဘ၊ ဘိုးဘွား အပါအဝင် ၎င်းတို့နှင့် ဆက်စပ်တော်စပ်သူ၊ မွေးစားထားသူ၊ လက်ထပ်ထိမ်းမြားထားသူ ဇနီး၊ ခင်ပွန်းနှင့် ၎င်းတို့မှ မွေးဖွားလာသော သားသမီးများ၊ မွေးချင်းညီအစ်ကို မောင်နှမများနှင့် မြေးများကို ဆိုသည်။

- (စ) မြေး ဆိုသည်မှာ သားရင်းသမီးရင်းကမွေးဖွားသော သားသမီးကိုသော်လည်းကောင်း၊ မွေးစားသည့် သားသမီးကမွေးဖွားသော သားသမီးကိုသော်လည်းကောင်း ဆိုသည်။
- (ဆ) မလျော်မကန်ပြုလုပ်ခြင်း ဆိုရာတွင် တာဝန်ရှိအရွယ်ရောက်သူ မိသားစုဝင်က သက်ကြီးရွယ်အို မိဘဘိုးဘွားတစ်ဦးဦးကို လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ ရပ်ရွာခလေ့ထုံးစံအရဖြစ်စေ၊ လူမှုရေးအရဖြစ်စေ၊ ပတ်ဝန်းကျင် အမြင်၌ဖြစ်စေ လက်ခံနိုင်ဖွယ်မရှိသော အပြုအမူကိုပြုလုပ်ခြင်း၊ ပြုမူဆက်ဆံခြင်းနှင့် ပြုစုစောင့်ရှောက် နိုင်ပါလျက် သက်ကြီးရွယ်အို မိဘဘိုးဘွား၏ ဆန္ဒမပါဘဲ ဘိုးဘွားရိပ်သာသို့ဖြစ်စေ၊ အခြားနေရာ တစ်ခုခုသို့ဖြစ်စေ ပို့အပ်ခြင်း သို့မဟုတ် စွန့်ပစ်ခြင်းစသည့် ကိစ္စရပ်များ ပါဝင်သည်။
- (ဇ) စရိတ်ထောက်ပံ့ကြေး ဆိုသည်မှာ ဥပဒေနှင့် ဤနည်းဥပဒေများအရ စရိတ်ထောက်ပံ့မှု လိုအပ်သော မိဘဘိုးဘွားများအား တာဝန်ရှိအရွယ်ရောက်သူ မိသားစုဝင် သားသမီးနှင့်မြေးတို့က ပေးရသည့် ထောက်ပံ့သော ငွေကြေးကို ဆိုသည်။
- (ဈ) ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်မှု ဆိုရာတွင် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှု၊ လူမှုရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုတို့ ပါဝင်သည်။
- (ည) သက်ကြီးရွယ်အို နေပိုင်းစောင့်ရှောက်ရေးဌာန ဆိုသည်မှာ သက်ကြီးရွယ်အိုဘိုးဘွားများအား နေပိုင်းကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရန် ဖွင့်လှစ်ထားသည့် ဘိုးဘွားရိပ်မြို့ သို့မဟုတ် ဂေဟာကို ဆိုသည်။
- (ဋ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးမှူး ဆိုသည်မှာ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနက ဥပဒေပါ လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကိုထမ်းဆောင်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လူမှုဝန်ထမ်းရုံးရှိ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးမှူးကို ဆိုသည်။
- (ဌ) ခရိုင်လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိ ဆိုသည်မှာ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနက ဥပဒေပါ လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကိုထမ်းဆောင်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော ခရိုင်လူမှုဝန်ထမ်းရုံးရှိ ခရိုင်လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးမှူးကို ဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိတို့ ပါဝင်သည်။
- (ဍ) မြို့နယ်လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိ ဆိုသည်မှာ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနက ဥပဒေပါ လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကိုထမ်းဆောင်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော မြို့နယ်လူမှုဝန်ထမ်းရုံးရှိ မြို့နယ်လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးမှူးကို ဆိုသည်။
- (ဎ) စေတနာ့လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိ ဆိုသည်မှာ လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိအဖြစ် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနက ဥပဒေပါ လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကိုထမ်းဆောင်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော အခြား ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများရှိ ဦးစီးဌာနက နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း သို့မဟုတ် အခြားသင့်လျော်သော နိုင်ငံသားကို ဆိုသည်။
- (ဏ) ဘိုးဘွားရိပ်သာကြီးကြပ်မှုကော်မတီ ဆိုသည်မှာ ဘိုးဘွားရိပ်သာ သို့မဟုတ် သက်ကြီးရွယ်အို နေပိုင်း စောင့်ရှောက်ရေးဌာနကို ကြီးကြပ်သည့် ကော်မတီကို ဆိုသည်။

- (တ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာရန်ပုံငွေ ဆိုသည်မှာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီက ထူထောင်သည့် ရန်ပုံငွေကို ဆိုသည်။
- (ထ) ပုံစံ ဆိုသည်မှာ ဤနည်းဥပဒေများတွင် ပါရှိသောပုံစံကို ဆိုသည်။

## အခန်း (၂)

### သက်ကြီးရွယ်အို သက်သေခံကတ်ပြား ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် ကိုင်ဆောင်အသုံးပြုခြင်း

၃။ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနသည် မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့် အညီ-

- (က) သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အခွင့်အရေးများကို ခံစားခွင့်ပေးနိုင်ရန်နှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ စာရင်း ဇယားများ တိကျမှန်ကန်စေရန်အလို့ငှာ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများစာရင်းကို အသက်အပိုင်းအခြားအလိုက် စာရင်းကောက်ယူပြီး တင်ပြစေရန် မြို့နယ် လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိ သို့မဟုတ် စေတနာ့ လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိကို တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။

- (ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ တာဝန်ပေးအပ်ရာတွင် မြို့နယ်လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိ ခန့်အပ်ခြင်း မပြုနိုင်သေးသည့် ဒေသတွင် သက်ဆိုင်ရာခရိုင် လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိ သို့မဟုတ် စေတနာ့လူမှုဝန်ထမ်း အရာရှိကို တာဝန် ပေးအပ်ရမည်။

၄။ နည်းဥပဒေ ၃ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ စာရင်းကို ကောက်ယူရာတွင် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးရုံးနှင့် မြို့နယ်ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေးတို့နှင့် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

၅။ နည်းဥပဒေ ၃ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည်-

- (က) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အသက်အပိုင်းအခြားအလိုက်စာရင်းကို ၎င်းတို့၏ ဆန္ဒနှင့်အညီ အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း အခြေခံ၍ကောက်ယူပြီး ပုံစံ (၁) ဖြင့် ပြုစုရမည်။

- (ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ စာရင်းကောက်ယူရာတွင် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်းတွင် မပါဝင်သေးသော်လည်း သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်း စာရင်းကောက်ယူခြင်း မပြုမီ အနည်းဆုံး ခြောက်လနေထိုင်သူဖြစ်ပြီး ဆက်လက်၍လည်း နေထိုင်မည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ စာရင်းကို ကောက်ယူရမည်။

- (ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) နှင့် (ခ) အရ စာရင်းကောက်ယူရာတွင် နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြား၊ အမျိုးသား မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်၊ နိုင်ငံသားပြုခွင့်လက်မှတ် သို့မဟုတ် ဧည့်နိုင်ငံသားလက်မှတ်ရှိသည့် သက်ကြီး ရွယ်အိုများ၏စာရင်းကို ဦးစားပေးပြုစုရမည်။

- (ဃ) သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ စာရင်းကောက်ယူရာတွင် နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြား၊ အမျိုးသား မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်၊ နိုင်ငံသားပြုခွင့်လက်မှတ် သို့မဟုတ် ဧည့်နိုင်ငံသားလက်မှတ် မရှိသည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ စာရင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ၎င်းတို့၏ မိဘဘိုးဘွားများ၊ ညီအစ်ကိုမောင်နှမအရင်း များသည် မြန်မာနိုင်ငံသား ဖြစ်ပါက ယင်းသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ စာရင်းကို သီးခြားပြုစုရမည်။

- (င) စာရင်းကောက်ယူသည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများစာရင်းကို သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများ ဆိုင်ရာ ကော်မတီသို့ ပုံစံ (၁) ဖြင့် တင်ပြရမည်။ ထိုသို့ တင်ပြရာတွင် နည်းဥပဒေခွဲ (ဃ) အရ ကောက်ယူပြီး သီးခြားပြုစုသည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏စာရင်းကို ပူးတွဲ၍ တင်ပြရမည်။
- (စ) နည်းဥပဒေခွဲ (င) အရ တင်ပြရာတွင် သက်ကြီးရွယ်အို တစ်ဦးချင်း၏ အသက်အထောက်အထား တစ်ခုခု ပူးတွဲတင်ပြရမည်။ ယင်းအထောက်အထားတစ်ခုခုမရှိပါက ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ထောက်ခံချက်နှင့်အတူ ရပ်မိရပ်ဖနှစ်ဦးတို့၏ ထောက်ခံချက် သို့မဟုတ် အဆိုပါ သက်ကြီးရွယ်အို မွေးသည့် နှစ်၊ လ၊ ရက်နှင့် မရှေးမနှောင်းမွေးသည့် အခြားသက်ကြီးရွယ်အို တစ်ဦးဦးရှိပါက ယင်း၏ထောက်ခံချက်ကို ပူးတွဲတင်ပြရမည်။
- ၆။ နည်းဥပဒေ ၃ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နည်းဥပဒေ ၅ အရ စာရင်းကောက်ယူ ထားသည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများစာရင်းကို စိစစ်ပြီး အသက်အတွက် အထောက်အထားမရှိသော သက်ကြီး ရွယ်အိုများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံသားအတွက် အထောက်အထားမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ကြီးရွယ်အို အုပ်စုသတ်မှတ်ချက်နှင့် စရိတ်ထောက်ပံ့မှု၊ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်ချက်တို့ကို အနီးစပ်ဆုံး မှန်ကန်မှုရှိစေရန် သက်ဆိုင်ရာ သက်ကြီးရွယ်အို နေထိုင်ရာနေရာသို့ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် ရာအိမ်မှူးနှင့်အတူ ကိုယ်တိုင်ကွင်းဆင်း၍ စုံစမ်းမေးမြန်းမှုများ ပြုလုပ်ရမည်။
- ၇။ နည်းဥပဒေ ၃ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးရုံးနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး မြို့နယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီ၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့်သက်ကြီးရွယ်အို သက်သေခံကတ်ပြား ထုတ်ပေးရေးအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ၈။ နည်းဥပဒေ ၃ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည်-
- (က) နည်းဥပဒေ ၅ နှင့် ၆ တို့အရ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ စာရင်းကို ကောက်ယူခြင်း၊ စိစစ်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်ပြီးနောက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ မှတ်ပုံတင်စာရင်း (ပုံစံ-၂) ဖြင့် ပြုစုပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အခွင့်အရေးများကို ခံစားခွင့်ပေးနိုင်ရန်အလို့ငှာ စရိတ်ထောက်ပံ့မှုနှင့် ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် အိုမင်းမစွမ်းသူများကို အမျိုးအစားခွဲခြားဖော်ပြ၍ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၏ သက်ကြီးရွယ်အို သက်သေခံကတ်ပြား (ပုံစံ-၃) ကို အခမဲ့ ထုတ်ပေးရမည်။
- (ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) ပါ သက်သေခံကတ်ပြားရရှိသည့် သက်ကြီးရွယ်အို သို့မဟုတ် အိုမင်းမစွမ်းသူက စရိတ်ထောက်ပံ့မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ဖြစ်စေ၊ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ဖြစ်စေ ယင်းတို့ရရှိသည့် သက်သေခံကတ်ပြားတွင် ပြင်ဆင်ပေးရန်တင်ပြပါက စိစစ်၍ သက်ကြီးရွယ်အိုများ မှတ်ပုံတင်စာရင်း (ပုံစံ-၂) ၌ ပြင်ဆင်၍ သက်သေခံကတ်ပြားအသစ်ကို ပြန်လည်ထုတ်ပေးရမည်။
- (ဂ) သက်ကြီးရွယ်အို သက်သေခံကတ်ပြားကို သက်ကြီးရွယ်အို သို့မဟုတ် အိုမင်းမစွမ်းသူအားဖြစ်စေ၊ ယင်း၏ မိသားစုဝင်အား ဖြစ်စေ၊ သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ တစ်ဆင့်ဖြစ်စေ ထုတ်ပေးရမည်။

၉။ နည်းဥပဒေ ၃ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ မှတ်ပုံတင်စာရင်း (ပုံစံ-၂) နှင့်အတူ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီရင်ခံစာကို လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနသို့ အနည်းဆုံး ၃ လလျှင် တစ်ကြိမ်တင်ပြရမည်။  
ယင်းတင်ပြစာမိတ္တူကို သက်ဆိုင်သည့်ဒေသဆိုင်ရာ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီသို့ ပေးပို့ရမည်။

၁၀။ သက်ကြီးရွယ်အို သက်သေခံကတ်ပြားရရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို သို့မဟုတ် အိုမင်းမစွမ်းသူသည်-

(က) ဥပဒေအရ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အခွင့်အရေးကို ပေးရန်တာဝန်ရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းထံဥပဒေပါ မိမိလိုအပ်သည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများကို ခံစားခွင့်ပြုရန် တောင်းဆိုနိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ တောင်းဆိုချက်ကို သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းက ငြင်းပယ်ခြင်း သို့မဟုတ် လျစ်လျူရှုခြင်းပြုလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းအား ဥပဒေအရ အရေးယူပေးရန် ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ၎င်း၏ ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေ တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ၊ ရပ်မိရပ်ဖ သို့မဟုတ် ဘိုးဘွားရိပ်သာ တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်ကဖြစ်စေ သက်ဆိုင်ရာရဲစခန်းသို့ သတင်းပေး တိုင်ကြားနိုင်သည်။

၁၁။ သက်ကြီးရွယ်အို သက်သေခံကတ်ပြားရရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို သို့မဟုတ် အိုမင်းမစွမ်းသူသည်-

(က) မကျန်းမာခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားအကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာကြောင့်ဖြစ်စေ မိမိ ခံစားခွင့်ရှိသည့် အခွင့်အရေးကို တောင်းဆိုရန် မိမိကိုယ်တိုင် မဆောင်ရွက်နိုင်ပါက မိသားစုဝင်၊ ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေ၊ ရပ်မိရပ်ဖ သို့မဟုတ် ဘိုးဘွားရိပ်သာ တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာနှင့်အတူ သက်ကြီးရွယ်အို သက်သေခံကတ်ပြားပေးအပ်၍ မိမိကိုယ်စား ဆောင်ရွက်စေနိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ဆောင်ရွက်ခြင်းမှအပမိမိအား ထုတ်ပေးထားသော သက်ကြီးရွယ်အို သက်သေခံ ကတ်ပြားကို အခြားသူတစ်ဦးဦးအား လွှဲပြောင်းပေးခြင်း မပြုရ။

(ဂ) သက်ကြီးရွယ်အို သက်သေခံကတ်ပြားကို ဆက်လက်ကိုင်ဆောင်လိုခြင်း မရှိသည့်အခါ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိထံသို့ ပြန်လည်အပ်နှံရမည်။

(ဃ) သက်ကြီးရွယ်အို သက်သေခံကတ်ပြား ပျောက်ဆုံးပါက သို့မဟုတ် ပျက်စီးပါက သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိထံ အကြောင်းကြားရမည်။

၁၂။ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနသည် သက်ဆိုင်ရာခရိုင် လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိနှင့် မြို့နယ်လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိ တို့၏ တင်ပြချက်အရ သက်ကြီးရွယ်အို သို့မဟုတ် အိုမင်းမစွမ်းသူ တစ်ဦးဦးက နည်းဥပဒေ ၁၁၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ဆောင်ရွက်ခြင်းမှအပ သက်ကြီးရွယ်အို သက်သေခံကတ်ပြားကို အခြားသူ တစ်ဦးဦးအား လွှဲပြောင်းပေးကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိပါက ယင်း၏ သက်ကြီးရွယ်အို သက်သေခံကတ်ပြားကို သိမ်းဆည်းပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုများ မှတ်ပုံတင်စာရင်းမှ ပယ်ဖျက်ရမည်။

၁၃။ သက်ကြီးရွယ်အို သက်သေခံကတ်ပြား ကိုင်ဆောင်သော သက်ကြီးရွယ်အို သို့မဟုတ် အိုမင်းမစွမ်းသူ ကွယ်လွန်သည့်အခါ မိသားစုဝင် တစ်ဦးဦးသည် ယင်းကွယ်လွန်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည် -

- (က) ကွယ်လွန်သည့် သက်ကြီးရွယ်အို သို့မဟုတ် အိုမင်းမစွမ်းသူ၏ သက်သေခံကတ်ပြားကို သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိထံ ပြန်လည်အပ်နှံရမည်။
- (ခ) ကွယ်လွန်သည့် သက်ကြီးရွယ်အို သို့မဟုတ် အိုမင်းမစွမ်းသူ ကိုင်ဆောင်သည့် သက်သေခံကတ်ပြား ပျောက်ဆုံးနေသည့်အခါ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိထံ အကြောင်းကြားရမည်။
- ၁၄။ သက်ကြီးရွယ်အို သက်သေခံကတ်ပြားရရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို သို့မဟုတ် အိုမင်းမစွမ်းသူ တစ်ဦးဦးက နည်းဥပဒေ ၁၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် အခွင့်အရေး တစ်ရပ်ရပ်ပေးရန် တောင်းဆိုသည့်အခါ တာဝန်ရှိသည့် သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းသည် ငြင်းဆိုခြင်း သို့မဟုတ် လျစ်လျူရှုခြင်းပြုပါက ဥပဒေပုဒ်မ ၅၇ အရ အရေးယူခြင်းခံရမည်။

### အခန်း (၃)

#### မိဘဘိုးဘွားများအား စရိတ်ထောက်ပံ့ခြင်းနှင့် ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ခြင်းဆိုင်ရာ သားသမီးမြေးတို့၏ တာဝန်များ

- ၁၅။ တာဝန်ရှိ အရွယ်ရောက်သူ မိသားစုဝင် သားသမီးနှင့်မြေးတို့သည် -
- (က) မိဘဘိုးဘွားများအား ၎င်းတို့၏ လိုအပ်သော အစားအသောက်၊ ဆေးဝါးများ၊ အဝတ်အထည်များနှင့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို ထောက်ပံ့ရမည်။
- (ခ) မိဘဘိုးဘွားများအား အသက်အရွယ်အလျောက် နေရေးထိုင်ရေးအတွက် လွယ်ကူအဆင်ပြေစေရန် စီစဉ်ထားရှိရမည်။
- (ဂ) မိဘဘိုးဘွားများအား မိသားစုပုံစံမပျက် နွေးထွေးစွာဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုပြုနိုင်ရန် မိသားစုဝင် အချင်းချင်း စည်းစည်းလုံးလုံးဖြင့် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဃ) မိဘဘိုးဘွားများ၏ ရုပ်ပိုင်းနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးအတွက် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်သူ များဖြင့် ပုံမှန်ဖြစ်စေ၊ အခါအားလျော်စွာဖြစ်စေ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးရမည်။
- (င) မိဘဘိုးဘွားများကို သားသမီးဝတ္တရားအရ အခြေခံအားဖြင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ရှိသည်။
- (စ) အတူမနေသည့် မိဘဘိုးဘွားများထံ သွားရောက်လည်ပတ်တွေ့ဆုံပြီး လိုအပ်သည်များကို ပံ့ပိုး ပေးရမည်။ အကယ်၍ ရပ်ဝေးတွင်ရောက်နေပါက မိဘဘိုးဘွားများ၏ ကျန်းမာရေး၊ စားဝတ်နေရေးနှင့် လူမှုရေး ကိစ္စများကို ဖုန်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ အဆက်အသွယ် ပြုလုပ်ရမည်။
- ၁၆။ တာဝန်ရှိအရွယ်ရောက်သူ မိသားစုဝင် သားသမီးနှင့် မြေးတို့သည် အထူးသဖြင့် ဆင်းရဲချို့တဲ့သည့် သို့မဟုတ် ကိုယ်တိုင် ရပ်တည်နိုင်ခြင်းမရှိသည့် စရိတ်ထောက်ပံ့မှု လိုအပ်သော သက်ကြီးရွယ်အို မိဘဘိုးဘွားများကို လစဉ်ဖြစ်စေ၊ တစ်လုံးတည်းဖြစ်စေ စရိတ်ထောက်ပံ့ကြေးပေးရန် အဓိက တာဝန် ရှိသည်။
- ၁၇။ စရိတ်ထောက်ပံ့မှု လိုအပ်သော မိဘဘိုးဘွား တစ်ဦးဦးသည် တာဝန်ရှိ အရွယ်ရောက်သူ မိသားစုဝင် သားသမီးများနှင့် မြေးများအပေါ် စရိတ်ထောက်ပံ့ကြေး လျှောက်ထားမှုကို ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ၎င်းတို့၏ ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေ သို့မဟုတ် ရပ်မိရပ်ဖ သို့မဟုတ် ဘိုးဘွားရိပ်သာ တာဝန်ခံကို ကိုယ်စားလှယ်လွှဲအပ်၍ ဖြစ်စေ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

၁၈။ စရိတ်ထောက်ပံ့မှုလိုအပ်သော မိဘဘိုးဘွား တစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ၊ ၎င်းကိုယ်စားဆောင်ရွက်ရန် နည်းဥပဒေ ၁၇ အရ ကိုယ်စားလှယ်လွှဲအပ်ခြင်းခံရသည့် ၎င်းတို့၏ ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေ သို့မဟုတ် ရပ်မိရပ်ဖ သို့မဟုတ် ဘိုးဘွားရိပ်သာ တာဝန်ခံကဖြစ်စေ တာဝန်ရှိအရွယ်ရောက်သူ မိသားစုဝင် သားသမီး သို့မဟုတ် မြေးများအပေါ်တွင် လစဉ် သို့မဟုတ် တစ်လုံးတည်းစရိတ် ထောက်ပံ့ကြေးပေးရန် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် တရားရုံးတွင် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

၁၉။ စရိတ်ထောက်ပံ့ကြေး လျှောက်ထားမှုတွင် လျှောက်ထားခံရသူသည် မိဘဘိုးဘွားကို စရိတ် ထောက်ပံ့ကြေးပေးရန် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈ အရ မိသားစုဝင် အခြားတာဝန်ရှိသူတို့ကို ပူးတွဲ လျှောက်ထားခံရသူအဖြစ် ထည့်သွင်းပေးရန် ယင်းအမှုစွဲဆိုခံရသည့် တရားရုံးတွင် လျှောက်ထား နိုင်သည်။

၂၀။ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်တရားရုံးသည် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀ (က) အရ အမိန့်ချမှတ်ရာတွင် စရိတ် ထောက်ပံ့ကြေးကို တစ်လုံးတည်းပေးစေရန်ချမှတ်လျှင် အမိန့်ချမှတ်သည့်နေ့မှ တစ်လအတွင်းပေးစေရန် သော်လည်းကောင်း၊ လစဉ်စရိတ် ထောက်ပံ့ကြေးပေးစေရန်ချမှတ်လျှင် စရိတ်ထောက်ပံ့ကြေး လျှောက်လွှာတင်သည့်နေ့ရက်မှစတင်၍ တွက်ချက်ပြီးပေးစေရန်သော်လည်းကောင်း ထည့်သွင်းချမှတ် ရမည်။

၂၁။ တရားရုံးက အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသူသည် ပြောင်းလဲလာသည့် အခြေအနေအရ စရိတ်ထောက်ပံ့ကြေး ပေးရန် လုံလောက်သော ငွေကြေးနှင့်ပစ္စည်းမရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းမရှိလျှင်ဖြစ်စေ ချမှတ်ထားသည့် စရိတ်ထောက်ပံ့ကြေးကို လျှော့ပေါ့ခွင့်ပြုရန် သို့မဟုတ် ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုရန် ယင်းအမိန့်ကို ချမှတ်ခဲ့သည့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်တရားရုံးတွင် လျှောက်ထားနိုင်သည်။

၂၂။ နည်းဥပဒေ ၂၁ အရ လျှောက်ထားချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်တရားရုံးသည် လိုအပ်သောသက်သေနှင့် အထောက်အထားများကိုစစ်ဆေးပြီး သင့်လျော်သည့် အမိန့်တစ်ရပ်ရပ်ကို ပြင်ဆင်ချမှတ်နိုင်သည်။

၂၃။ နည်းဥပဒေ ၂၂ အရ တရားရုံးက စရိတ်ထောက်ပံ့ကြေးကို လျှော့ပေါ့ခွင့်ပြုကြောင်း သို့မဟုတ် ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သက်ကြီး ရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီသည် စရိတ်ထောက်ပံ့မှုလိုအပ်သော မိဘဘိုးဘွားအား ထိုက်သင့်သော အထောက်အပံ့ အကူအညီပေးရမည်။

### အခန်း (၄)

#### ဘိုးဘွားရိပ်သာ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်းနှင့် သက်ကြီးရွယ်အို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခြင်း

၂၄။ ပြည်တွင်း ပြည်ပမှ ပုဂ္ဂလိကနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းသည် ဘိုးဘွားရိပ်သာ သို့မဟုတ် သက်ကြီးရွယ်အိုနေ့ပိုင်း စောင့်ရှောက်ရေးဌာနကို တည်ထောင်လိုလျှင် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လူမှုဝန်ထမ်းမှတ်တမ်းနှင့် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနသို့ ပုံစံ (၄) ဖြင့် လျှောက်ထားရမည်။

၂၅။ နည်းဥပဒေ ၂၄ အရ တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့် လျှောက်ထားသည့် ဘိုးဘွားရိပ်သာ သို့မဟုတ် သက်ကြီးရွယ်အို နေ့ပိုင်းစောင့်ရှောက်ရေးဌာနသည်-

(က) ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစနစ် ပြည့်စုံကောင်းမွန်ပြီး ဆရာဝန်၊ သူနာပြုနှင့် ဆေးခန်းတို့ကို စီစဉ်ထားရှိ ရမည်။

- (ခ) ကျန်းမာရေးအတွက် လေကောင်းလေသန့် ကောင်းမွန်စွာ ရရှိနိုင်ရမည်။
- (ဂ) သန့်ရှင်းသော ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေရှိရမည်။
- (ဃ) အဆင်ပြေလွယ်ကူစွာ လှုပ်ရှားသွားလာနေထိုင်နိုင်ရန် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ တပ်ဆင်ထားရှိ ရမည်။
- (င) ကိုယ်လက်လှုပ်ရှား အားကစားပြုလုပ်နိုင်သည့်နေရာနှင့် သင့်တော်သည့် အားကစားပစ္စည်းများ စီစဉ်ထားရှိရမည်။
- (စ) မိမိတို့ယုံကြည်ရာ ဘာသာအလိုက် ကိုးကွယ်ကျင့်ကြံ အားထုတ်နိုင်ရန် စီစဉ် ဆောင်ရွက်ထားရမည်။
- (ဆ) အမျိုးသား/အမျိုးသမီး သီးသန့်အိပ်ဆောင်များ ထားရှိရမည်။

၂၆။ သက်ကြီးရွယ်အို နေပိုင်းစောင့်ရှောက်ရေးဌာန တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘိုးဘွားရိပ်သာတာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် ဘိုးဘွားရိပ်သာ ကြီးကြပ်မှုကော်မတီဝင်များအနက် အနည်းဆုံး ကော်မတီဝင်တစ်ဦးသည် အောက်ပါအရည်အချင်းတစ်ရပ်ရပ်ရှိသူ ဖြစ်ရမည်-

- (က) လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနက အသိအမှတ်ပြုသည့် သက်ကြီးရွယ်အို စောင့်ရှောက်ရေးသင်တန်း တက်ရောက်အောင်မြင်ပြီးသူ၊

- (ခ) ဘိုးဘွားရိပ်သာ သို့မဟုတ် သက်ကြီးရွယ်အိုနေပိုင်း စောင့်ရှောက်ရေးဌာန တစ်ခုခုတွင် သက်ကြီးရွယ်အို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်မှု အတွေ့အကြုံရှိသူ။

၂၇။ ပြည်တွင်း ပြည်ပမှ ပုဂ္ဂလိကနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းသည် အောက်ဖော်ပြပါ သက်ကြီးရွယ်အို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရေး လုပ်ငန်းတစ်ခုခုကို လုပ်ကိုင်လိုလျှင် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးမှတစ်ဆင့် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနသို့ ပုံစံ(၅)ဖြင့် လျှောက်ထားရမည်-

- (က) သက်ကြီးရွယ်အိုထံ အိမ်တိုင်ရာရောက် စောင့်ရှောက်ခြင်းလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် စေတနာ့ဝန်ထမ်းအခြေပြု စောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်း၊

- (ခ) ဘိုးဘွားနေပိုင်းစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်း၊

- (ဂ) အိမ်အခြေပြု စောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်း၊

- (ဃ) ရပ်ရွာအခြေပြု စောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်း။

၂၈။ နည်းဥပဒေ ၂၇ အရ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိရန် လျှောက်ထားရာတွင် အောက်ပါအချက်များကို ဖော်ပြရမည်-

- (က) ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်နိုင်မည့် သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေ၊

- (ခ) ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အစီအစဉ်၊

- (ဂ) လူမှုရေးစောင့်ရှောက်မှု အစီအစဉ်၊

- (ဃ) ကျွေးမွေးမှု အစီအစဉ်၊

- (င) စရိတ်ထောက်ပံ့ကြေးပေးမည့် အစီအစဉ် (ရှိလျှင်)၊

- (စ) ဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ်သော အခြားအချက်များနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်။

၂၉။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးမှူးသည်-

(က) နည်းဥပဒေ ၂၄ နှင့် နည်းဥပဒေ ၂၇ အရ လျှောက်ထားချက်များကို စိစစ်ပြီး လိုအပ်ပါက မြို့နယ် လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိ၊ စေတနာ့လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့နှင့်အတူ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ လိုအပ်သော စိစစ်မှုနှင့် စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်၍ တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့် သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့် ထုတ်ပေးရန် သင့် မသင့် သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ လူမှုဝန်ထမ်း ဦးစီးဌာနသို့ ဆက်လက်တင်ပြရမည်။

၃၀။ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနသည်-

(က) နည်းဥပဒေ ၂၄ အရ လျှောက်ထားချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ နည်းဥပဒေ ၂၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးမှူးက တင်ပြသည့် သဘောထား မှတ်ချက်တို့ကိုစိစစ်ပြီး တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့် ထုတ်ပေးရန်ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ခွင့်ပြုပါက တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့် သက်တမ်းကို လျှောက်ထားသူ၏ ဆန္ဒအရ တစ်နှစ်ဖြစ်စေ၊ နှစ်နှစ်ဖြစ်စေ၊ သုံးနှစ်ဖြစ်စေ ခွင့်ပြုပြီး စည်းကမ်းချက်များသတ်မှတ်၍ လျှောက်ထားသူ အား တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့်ကို ပုံစံ (၆) ဖြင့် ထုတ်ပေးရမည်။

(ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့် ထုတ်ပေးသည့်အခါ ဘိုးဘွားရိပ်သာ သို့မဟုတ် သက်ကြီးရွယ်အိုနေ့ပိုင်းစောင့်ရှောက်ရေးဌာနသည် စီးပွားရေးအလို့ငှာ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်းဖြစ်ပါက ယင်းတည်ထောင်ဖွင့်လှစ်သူအား ယင်းလက်ခံသည့် ဘိုးဘွားဦးရေပေါ်မူတည်ပြီး ဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ်သည့်နှုန်းထားအတိုင်း အခကြေးငွေကို မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေသို့ ပေးသွင်းစေရမည်။

၃၁။ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနသည်-

(က) နည်းဥပဒေ ၂၇ အရ လျှောက်ထားချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ နည်းဥပဒေ ၂၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးမှူးက တင်ပြသည့် သဘောထား မှတ်ချက်တို့ကို စိစစ်ပြီး လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့်ထုတ်ပေးရန် ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်းပြုနိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ခွင့်ပြုပါက လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့်သက်တမ်းကို လျှောက်ထားသူ၏ဆန္ဒအရ တစ်နှစ်ဖြစ်စေ၊ နှစ်နှစ်ဖြစ်စေ၊ သုံးနှစ်ဖြစ်စေ ခွင့်ပြုပြီး စည်းကမ်းချက်များသတ်မှတ်၍ လျှောက်ထားသူ အား လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့်ကို ပုံစံ (၇) ဖြင့် ထုတ်ပေးရမည်။

(ဂ) လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့် ထုတ်ပေးသည့်အခါ သက်ကြီးရွယ်အို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းသည် စီးပွားရေးအလို့ငှာ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခြင်းဖြစ်ပါက ယင်းလုပ်ငန်းတည်ထောင်သူအား ယင်းလက်ခံသည့် ဘိုးဘွားဦးရေပေါ်မူတည်ပြီးဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ်သည့်နှုန်းထားအတိုင်း အခကြေးငွေကို မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေသို့ ပေးသွင်းစေရမည်။

၃၂။ ဘိုးဘွားရိပ်သာ သို့မဟုတ် သက်ကြီးရွယ်အိုနေ့ပိုင်းစောင့်ရှောက်ရေးဌာန တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း နှင့် သက်ကြီးရွယ်အို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခြင်းတို့သည် စီးပွားရေးအလို့ငှာ မဟုတ်ဘဲ စေတနာ့ဝန်ထမ်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါက နည်းဥပဒေ ၃၀ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) နှင့် နည်းဥပဒေ ၃၁ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) တို့တွင် သတ်မှတ်ထားသော အခကြေးငွေပေးသွင်းခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ရှိသည်။

၃၃။ ဘိုးဘွားရိပ်သာ သို့မဟုတ် သက်ကြီးရွယ်အို နေ့ပိုင်းစောင့်ရှောက်ရေးဌာန တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့် ရရှိသူသည် တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့် သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီ ရက်ပေါင်း ၆၀ ကြိုတင်၍ သက်တမ်း တိုးမြှင့်ပေးရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနသို့ ပုံစံ (၈) ဖြင့် လျှောက်ထားရမည်။

၃၄။ သက်ကြီးရွယ်အို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိသူသည် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့် သက်တမ်းမကုန်ဆုံးမီ ရက်ပေါင်း ၆၀ ကြိုတင်၍ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနသို့ ပုံစံ (၉) ဖြင့် လျှောက်ထား ရမည်။

၃၅။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးမှူးသည် နည်းဥပဒေ ၃၃ နှင့် ၃၄ တို့အရ တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့်နှင့် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် လျှောက်ထားချက်များ ကို စိစစ်၍ လိုအပ်ပါက မြို့နယ်လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိ၊ စေတနာ့ လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိတို့နှင့် သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့နှင့်အတူ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးပြီး သဘောထား မှတ်ချက်နှင့်အတူ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနသို့ ဆက်လက်တင်ပြရမည်။

၃၆။ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနသည်-

(က) နည်းဥပဒေ ၃၅ အရ တင်ပြချက်ကိုစိစစ်ပြီး ခွင့်ပြုမိန့်နှင့် လုပ်ကိုင်ခွင့်သက်တမ်း တိုးမြှင့်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းကို ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်းပြုနိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ရန်ခွင့်ပြုပါက ဘိုးဘွားရိပ်သာ သို့မဟုတ် သက်ကြီးရွယ်အို နေ့ပိုင်းစောင့်ရှောက်ရေးဌာနအတွက် တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့် ပုံစံ (၆) တွင်လည်းကောင်း၊ သက်ကြီးရွယ်အို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းအတွက် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့် ပုံစံ (၇) တွင်လည်းကောင်း သက်တမ်း တိုးမြှင့်ပေးရမည်။ ထိုသို့ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရာတွင် စေတနာ့ဝန်ထမ်း မဟုတ်သည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်ပါက လျှောက်ထားသူအား သတ်မှတ်ထားသော အခကြေးငွေကို ပေးသွင်းစေရမည်။

၃၇။ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနသည်-

(က) တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့် ထုတ်ပေးထားသော ဘိုးဘွားရိပ်သာ သို့မဟုတ် သက်ကြီးရွယ်အို နေ့ပိုင်း စောင့်ရှောက်ရေးဌာနများကိုလည်းကောင်း၊ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့် ထုတ်ပေးထားသော သက်ကြီးရွယ်အို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်းကောင်း သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း ရှိ မရှိ စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) ပါ စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်ရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးမှူး၊ ခရိုင်လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိ သို့မဟုတ် မြို့နယ် လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိကို တာဝန်ပေးအပ်နိုင်သည်။

၃၈။ နည်းဥပဒေ ၃၇၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည်-

(က) လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၏ ညွှန်ကြားချက်နှင့်အညီ ဘိုးဘွားရိပ်သာ သို့မဟုတ် သက်ကြီးရွယ်အို နေပိုင်း စောင့်ရှောက်ရေးဌာနများကိုလည်းကောင်း၊ သက်ကြီးရွယ်အို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်း များကိုလည်းကောင်း ကိုယ်တိုင်သွားရောက်၍ သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက်များနှင့် ညီ မညီ စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) သက်ဆိုင်ရာ ဘိုးဘွားရိပ်သာကြီးကြပ်မှုကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်မှုကို ကြည့်ရှုလေ့လာပြီး လိုအပ်သော အချက်အလက်များကို ဘိုးဘွားရိပ်သာ တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်အား အကြံပြုရမည်။

(ဂ) သက်ကြီးရွယ်အိုနေပိုင်းစောင့်ရှောက်ရေးဌာန တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်၏ဆောင်ရွက်မှုကို ကြည့်ရှုလေ့လာပြီး လိုအပ်သော အချက်အလက်များကို ယင်းတာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်အား အကြံပြုရမည်။

၃၉။ ဘိုးဘွားရိပ်သာ တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက်ပါ အရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်စုံသည့်ပုဂ္ဂိုလ် အနည်းဆုံးငါးဦးဖြင့် ဘိုးဘွားရိပ်သာကြီးကြပ်မှုကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းရမည်-

(က) မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်သူ၊

(ခ) အသက် ၂၅ နှစ်ထက်မငယ်၊ အသက် ၆၅ နှစ်ထက်မကြီးသူ၊

(ဂ) သက်ကြီးရွယ်အိုများအား ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ လူမှုရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးလိုစိတ်ရှိသူ၊

(ဃ) အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းမွန်သူ၊

(င) ကျန်းမာသန်စွမ်းသူ၊

(စ) ဘိုးဘွားရိပ်သာ သို့မဟုတ် သက်ကြီးရွယ်အို စောင့်ရှောက်ရေးနယ်ပယ်တွင် အတွေ့အကြုံရှိသူ။

၄၀။ ဘိုးဘွားရိပ်သာ တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည်-

(က) နည်းဥပဒေ ၃၉ အရ ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းထားသည့် ဘိုးဘွားရိပ်သာကြီးကြပ်မှု ကော်မတီဝင်များနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး ကော်မတီဝင်များထံမှ ဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူး၊ ဘဏ္ဍာရေးမှူးနှင့် စာရင်းစစ်တို့ကို ရွေးချယ် တာဝန်ပေးရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ရွေးချယ်တာဝန်ပေးရာတွင် လုပ်ငန်းအရလိုအပ်ပါက ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူး၊ တွဲဖက်ဘဏ္ဍာရေးမှူးနှင့် တွဲဖက်စာရင်းစစ်တို့ကို ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

(ဂ) လစ်လပ်သွားသော ဘိုးဘွားရိပ်သာကြီးကြပ်မှု ကော်မတီဝင်နေရာတွင် နည်းဥပဒေ ၃၉ ပါ အရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်စုံသူကို အစားထိုးရွေးချယ် တာဝန်ပေးနိုင်သည်။

၄၁။ ဘိုးဘွားရိပ်သာ သို့မဟုတ် သက်ကြီးရွယ်အို နေပိုင်းစောင့်ရှောက်ရေးဌာန တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည်-

(က) ဘိုးဘွားများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လိုအပ်ချက်များနှင့် စည်းကမ်းချက်များကို သတ်မှတ်ထားရှိပြီး အများပြည်သူ သိရှိရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။

- (ခ) အိုမင်းမစွမ်းသူများနှင့် စရိတ်ထောက်ပံ့မှုလိုအပ်သော ဘိုးဘွားများကို ဦးစားပေး၍ လက်ခံရမည်။
  - (ဂ) ဘိုးဘွားများကို အနီးကပ် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ လူမှုရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ နေ့စဉ်ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်မှုတို့ပေးရန် တစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့ဖွဲ့စည်း၍ ဖြစ်စေ တာဝန်ခွဲဝေပေးရမည်။
  - (ဃ) လိုအပ်သောဝန်ထမ်းများကို မိမိတို့၏ ရန်ပုံငွေအခြေအနေအရ ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းပုံနှင့်အညီ ခန့်အပ်တာဝန်ပေးနိုင်သည်။
  - (င) ဘိုးဘွားများကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီရင်ခံစာအား အနည်းဆုံး လေးလလျှင်တစ်ကြိမ် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနသို့ အစီရင်ခံရမည်။ ယင်းအစီရင်ခံစာမိတ္တူကို သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးမှူး၊ ခရိုင်လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိနှင့် မြို့နယ်လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိတို့ထံ ပေးပို့ရမည်။
- ၄၂။ ဘိုးဘွားရိပ်သာကြီးကြပ်မှုကော်မတီ သို့မဟုတ် သက်ကြီးရွယ်အိုနေပိုင်းစောင့်ရှောက်ရေးဌာနသည် ဘိုးဘွားများကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ခြင်းလုပ်ငန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရမည်-
- (က) အဆောင်တွင် နေရာချထားခြင်း၊
  - (ခ) ကျွေးမွေးပြုစုခြင်း၊
  - (ဂ) ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ခြင်း၊
  - (ဃ) ဘာသာရေးနှင့် ကုသိုလ်ရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
  - (င) အပန်းဖြေ နားနေခြင်း၊
  - (စ) လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနက သတ်မှတ်ပေးသော အခြားလုပ်ငန်းများ။

### အခန်း (၅)

#### သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် ကင်းလွတ်ခွင့်နှင့် လျှော့ပေါ့သက်သာခွင့်များ

- ၄၃။ သက်ကြီးရွယ်အိုသည် နည်းဥပဒေ ၄၄ ပါ ပစ္စည်းဝယ်ယူခြင်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများရယူရာတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုသက်သေခံကတ်ပြား (ပုံစံ-၃) ပါ ဖော်ပြချက်များအရ မြန်မာနိုင်ငံသက်ကြီးရွယ်အိုများ ဆိုင်ရာကော်မတီက သတ်မှတ်သည့် ရာခိုင်နှုန်းလျှော့ပေါ့သက်သာခွင့်ကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ခံစားခွင့်ရှိသည်။
- ၄၄။ သက်ကြီးရွယ်အိုသည် အောက်ဖော်ပြပါ ပစ္စည်းများဝယ်ယူခြင်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများရယူရာတွင် သက်ကြီးရွယ်အို သက်သေခံကတ်ပြား(ပုံစံ-၃)ပါ ဖော်ပြချက်များအရ ဝန်ဆောင်မှုနှင့် ပစ္စည်း၏ အမှန်တကယ်တန်ဖိုး သို့မဟုတ် အခကြေးငွေ၏ ရာခိုင်နှုန်းလျှော့ပေါ့သက်သာခွင့်ကို သတ်မှတ်ချက်များ နှင့်အညီ ခံစားခွင့်ရှိသည်-
- (က) သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည်ဟု သတ်မှတ် ထားသော ဆေးဝါးနှင့် ဆေးပစ္စည်းကိရိယာများကို နိုင်ငံတော်အစိုးရဌာန၊ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းနှင့် ဆေးဆိုင်များမှ ဝယ်ယူခြင်း၊
  - (ခ) သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် ဝန်ကြီးဌာနက မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည့် ပစ္စည်းများကို အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းထံမှ ဝယ်ယူခြင်း၊

(ဂ) အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းက ဖြစ်စေ၊ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကတို့ ဖက်စပ် သို့မဟုတ် အကျိုးတူဖြစ်စေ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသည့် ကုန်းလမ်းနှင့် ရေလမ်း ပို့ဆောင်ရေးအခ၊ ဘတ်စ်ကားခနှင့် ရထားခ၊

(ဃ) အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းပိုင် ဟိုတယ်၊ မိုတယ်၊ ဧည့်ဂေဟာ၊ တည်းခိုရိပ်သာတို့တွင် တည်းခိုခ၊

(င) အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းပိုင် ရုပ်ရှင်၊ ဇာတ်သဘင်၊ အငြိမ့်၊ သီဆိုပွဲ၊ ပြဇာတ်၊ ပန်းချီ၊ ပန်းပု စသည့် အနုပညာ ဖျော်ဖြေပွဲ၊ ပြပွဲများ၏ ဝင်ကြေးများ။

၄၅။ သက်ကြီးရွယ်အို သက်သေခံကတ်ပြားကို ကိုင်ဆောင်သည့် သက်ကြီးရွယ်အိုသည်-

(က) ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန လက်အောက်ရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းနှင့် ဓာတ်ခွဲခန်းတို့၌ ဆေးကုသမှု ခံယူရာတွင် စမ်းသပ်ဆွေးနွေးခ၊ ရောဂါရှာဖွေခနှင့် ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်ခ၊ အသုံးပြုသည့် ဆေးဝါးနှင့် ဆေးပစ္စည်းကိရိယာများအတွက် ကုန်ကျစရိတ်တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ် သည့်အတိုင်း လျှော့ပေါ့သက်သာခွင့် သို့မဟုတ် ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) ဝန်ကြီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနတို့က ဖွင့်လှစ်သည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းကြေး ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိသည်။

(ဂ) အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းက ဖွင့်လှစ်ထားသည့် အများပြည်သူ အပန်းဖြေနေရာ၊ ကစားကွင်း၊ ပန်းခြံ၊ ပြတိုက်နှင့် စာကြည့်တိုက်တို့တွင် ဝင်ခွင့်ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိသည်။

(ဃ) မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာကော်မတီက သတ်မှတ်သည့် အခြားကင်းလွတ်ခွင့်နှင့် လျှော့ပေါ့သက်သာခွင့်များ ခံစားခွင့်ရှိသည်။

၄၆။ မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာကော်မတီသည် အောက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများမှ အခကြေးငွေများနှင့် ဝန်ဆောင်ခများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အစိုးရမဟုတ်သော လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး သက်ကြီးရွယ်အို သက်သေခံကတ်ပြား ကိုင်ဆောင်သည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများအား ကင်းလွတ်ခွင့် သို့မဟုတ် လျှော့ပေါ့ သက်သာခွင့်ကို ရာခိုင်နှုန်းအလိုက် ခံစားခွင့်ပြုနိုင်သည်-

(က) ဆေးကုသမှုခံယူရာတွင် စမ်းသပ်ဆွေးနွေးခ၊ ရောဂါရှာဖွေခ၊ ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်ခ အပါအဝင် အထွေထွေ ဆေးကုသစရိတ်၊

(ခ) သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် ဝန်ကြီးဌာနက မရှိမဖြစ် လိုအပ်သည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည့် ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူခြင်း၊

(ဂ) ကုန်းလမ်းနှင့် ရေလမ်းပို့ဆောင်ရေးအခ၊ ဘတ်စ်ကားခနှင့် ရထားခ၊

(ဃ) ဟိုတယ်၊ မိုတယ်၊ ဧည့်ဂေဟာ၊ တည်းခိုရိပ်သာတို့တွင် တည်းခိုခ၊

(င) ရုပ်ရှင်၊ ဇာတ်သဘင်၊ အငြိမ့်၊ သီဆိုပွဲ၊ ပြဇာတ်၊ ပန်းချီ၊ ပန်းပု စသည့် အနုပညာဖျော်ဖြေပွဲ၊ ပြပွဲများ၏ ဝင်ကြေးများ၊

(စ) အများပြည်သူ အပန်းဖြေနေရာ၊ ကစားကွင်း၊ ပန်းခြံနှင့် ပြတိုက်ဝင်ကြေးများ၊

(ဆ) အခြားသတ်မှတ်သည့် အခကြေးငွေနှင့် ဝန်ဆောင်ခများ။

**အခန်း (၆)**

**သက်ကြီးရွယ်အိုများအား ထောက်ပံ့ခြင်း၊ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်ယေဘုယျ တာဝန်များ**

၄၇။ အိမ်အခြေပြု၊ ရပ်ရွာအခြေပြုစောင့်ရှောက်မှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်း ပြည်ပမှ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်း လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများသည်-

(က) ရပ်ရွာအတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ အထူးသဖြင့် အိုမင်းမစွမ်းသူများနှင့် စရိတ်ထောက်ပံ့မှု လိုအပ်သော မိဘဘိုးဘွားများအား အိမ်အခြေပြု၊ ရပ်ရွာအခြေပြု စောင့်ရှောက်မှုပေးရေးအတွက် ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂ ပါ ယေဘုယျတာဝန်ဝတ္တရားများကို တတ်စွမ်းနိုင်သမျှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ဆောင်ရွက်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်ရှိသည့်အခါဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်ကထောက်ပံ့ရန် လိုအပ်လာသည့်အခါဖြစ်စေ ဒေသဆိုင်ရာကော်မတီမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီသို့ လိုအပ်သော အကူအညီများ တင်ပြတောင်းခံနိုင်သည်။

၄၈။ မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီသည်-

(က) နည်းဥပဒေ ၄၇ (ခ) အရ တင်ပြတောင်းခံသည့်အခါ ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃ ပါ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အခွင့်အရေးပြည့်ဝစွာရရှိနိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတော်၏ တာဝန်အရဖြစ်စေ သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ကူညီထောက်ပံ့မှုပြုနိုင်ရန် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် များချမှတ်၍ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) အိုးမဲ့အိမ်မဲ့၊ အခြေအနေမဲ့ဖြစ်နေသော သက်ကြီးရွယ်အိုများကို စရိတ်ထောက်ပံ့မှုနှင့် ကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်မှုတို့အတွက် မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေမှ လိုအပ်သောစရိတ် ထောက်ပံ့ကြေးကို ထုတ်ပေးနိုင်ရန် လိုအပ်သောအစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။ လိုအပ်ပါက ယင်းသက်ကြီးရွယ်အိုကို ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ပုဂ္ဂလိကနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများက တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ထားသော ဘိုးဘွားရိပ်သာသို့ ပို့ဆောင်ရေးအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) နှင့် (ခ) တို့ပါ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များအား ထိရောက်အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းကော်မတီနှင့် ဆပ်ကော်မတီများ၊ ဒေသဆိုင်ရာကော်မတီများ၊ ဝန်ကြီးဌာနနှင့် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနတို့ကို တာဝန်ပေးခြင်း၊ လမ်းညွှန်ခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုကို ကြီးကြပ်ခြင်း ပြုရမည်။

၄၉။ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းကော်မတီနှင့် ဆပ်ကော်မတီများ၊ ဒေသဆိုင်ရာ ကော်မတီများ၊ ဝန်ကြီးဌာနနှင့် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနတို့သည်-

(က) နည်းဥပဒေ ၄၈၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) နှင့် (ခ) တို့အရ ချမှတ်သော လုပ်ငန်းအစီအစဉ်အတိုင်း အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့များ၊

အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပြည်တွင်း ပြည်ပမှ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မှု အခြေအနေကို မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီသို့ အစီရင်ခံတင်ပြရမည်။

## အခန်း (၇)

### ဝင်ငွေပုံမှန်ရရှိရေး

၅၀။ မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီသည်-

(က) အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းရှိပြီး မိမိတို့၏ ကာယ၊ ဉာဏ်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုအလိုက် အလုပ်လုပ်ကိုင်လို စိတ်ရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအား အချိန်ပြည့်ဖြစ်စေ၊ အချိန်ပိုင်းဖြစ်စေ သင့်လျော်သော အလုပ်အကိုင် ရှာဖွေပေးနိုင်ရေးအတွက် အဓိကအားဖြင့် အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနနှင့်လည်းကောင်း၊ အခြားသက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်းကောင်း ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်လိုသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ အား သတင်းအချက်အလက်နှင့် နည်းပညာများ၊ ငွေကြေး အကူအညီများ၊ ချေးငွေများနှင့် ကျွမ်းကျင် လုပ်သားများရရှိရေးအတွက် အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ဗဟိုကော်မတီနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) သက်ကြီးရွယ်အိုများအား အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများပေးသည့် ရာခိုင်နှုန်းအလိုက် အလုပ်ရှင်များကို သင့်လျော်သော အခွန်အခများ လျှော့ပေါ့ခွင့် သို့မဟုတ် ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုရေးအတွက် စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

၅၁။ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနသည် မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့် အညီ-

(က) သက်ကြီးရွယ်အိုများအား အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ရရှိစေရန်အလို့ငှာ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပညာနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ပြီး အခမဲ့လေ့ကျင့်သင်ကြားနိုင်ရေးအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် ပုဂ္ဂလိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားရန် လိုအပ်သော အကူအညီများပေးပြီး အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ်ထုတ်ပေးနိုင်သည်။

(ဂ) သက်ကြီးရွယ်အိုများ အလုပ်အကိုင်ရရှိရေးအတွက် အလုပ်သမားညွှန်ကြားရေးဦးစီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၅၂။ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းရှိပြီး မိမိတို့၏ ကာယ၊ ဉာဏ်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုအလိုက် အလုပ်လုပ်ကိုင်လိုစိတ် ရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည်-

(က) သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အလုပ်အကိုင်နှင့် အလုပ်သမားရှာဖွေရေးရုံးတွင် အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေသူ အဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားရှိရမည်။

- (ခ) အလုပ်သမားမှတ်ပုံတင်ကတ်ပြားမိတ္တူကို သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိထံ ပေးပို့ရမည်။
- (ဂ) အလုပ်ရှင်၏ အလုပ်အကိုင် ဖိတ်ခေါ်ချက်အရ အလုပ်အကိုင်တစ်ခုခုရရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ မရရှိလျှင်ဖြစ်စေ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိထံ အကြောင်းကြားရမည်။

### အခန်း (၈)

#### လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့များအား အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်း

၅၃။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ ထောက်ပံ့ကူညီရေးဆိုင်ရာ အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခုသည် ဥပဒေအရ

အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ရယူလိုလျှင်-

- (က) အသင်းအဖွဲ့ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေနှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာ မှတ်ပုံတင်ရေးအဖွဲ့တွင် ဦးစွာ မှတ်ပုံတင်ရမည်။
- (ခ) သက်ဆိုင်ရာ မှတ်ပုံတင်ရေးအဖွဲ့က ထုတ်ပေးသော မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ရရှိပါက ယင်းမှတ်ပုံတင် လက်မှတ်မိတ္တူနှင့် အသင်းအဖွဲ့၏ ဖွဲ့စည်းပုံစည်းမျဉ်းမိတ္တူတို့ကိုပူးတွဲ၍ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနသို့ ပုံစံ (၁၀) ဖြင့် လျှောက်ထားရမည်။

၅၄။ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနသည်-

- (က) နည်းဥပဒေ ၅၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ လျှောက်ထားချက်ကိုစိစစ်ပြီး အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ် ထုတ်ပေးရန် ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။
- (ခ) နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ ခွင့်ပြုပါက လျှောက်ထားသူအား စည်းကမ်းချက်များ ဖော်ပြထားသည့် အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ် (ပုံစံ-၁၁) ကို ထုတ်ပေးရမည်။

### အခန်း (၉)

#### ရန်ပုံငွေ ထူထောင်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် သုံးစွဲခြင်း

၅၅။ မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီသည် နိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အို များအား

ထောက်ပံ့ရေးနှင့် ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေကို ဥပဒေပုဒ်မ ၄၇ ပါ ရငွေများဖြင့် ထူထောင်ရမည်။

၅၆။ မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေ ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သုံးစွဲရေးကော်မတီသည်-

- (က) မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်းဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေး စည်းမျဉ်းများကိုရေးဆွဲ၍ မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာကော်မတီ၏ အတည်ပြုချက် ရယူပြီး သတ်မှတ်ထားရမည်။
- (ခ) မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေကို သတ်မှတ်ထားသည့် ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်း များနှင့်အညီ ငွေစုဘဏ်တွင် အပ်နှံထားခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် သုံးစွဲခြင်းတို့ ပြုရမည်။
- (ဂ) မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေကို ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး သို့မဟုတ် အများပြည်သူသို့ စာရင်းဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများ၏ စစ်ဆေးမှုကို ခံယူရမည်။

(ဃ) နှစ်စဉ် စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာကို မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။ ထို့ပြင် ပြည်တွင်းပြည်ပမှ စေတနာရှင်များနှင့် အလှူရှင်များသိရှိနိုင်ရန် ယင်း အစီရင်ခံစာကို ထုတ်ပြန်ကြေညာရမည်။

၅၇။ မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီသည် မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေကို ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ နည်းဥပဒေ ၅၆၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဃ) အရ တင်ပြသည့် နှစ်စဉ် စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာကို ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ ဝန်ကြီးဌာနမှတစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၅၈။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီသည်-

- (က) သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ ထောက်ပံ့ရေးနှင့် ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရေးအတွက် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေကို ဥပဒေပုဒ်မ ၅၀ ပါ ရငွေများနှင့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၃ အရ ခွဲဝေပေးသည့်ငွေများဖြင့် ထူထောင်ရမည်။
- (ခ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သုံးစွဲရေး ကော်မတီကို တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့်ဖွဲ့စည်းပြီး လုပ်ငန်းတာဝန်များ သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၅၉။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီသည်-

- (က) ထူထောင်ထားသည့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ ထောက်ပံ့ရေးနှင့် ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရေးအတွက် လုံလောက်မှုမရှိပါက တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေမှ ထည့်ဝင်ထောက်ပံ့နိုင်ရန် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြတောင်းခံနိုင်သည်။
- (ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ တင်ပြတောင်းခံသော်လည်း ထည့်ဝင်ငွေသည် လုံလောက်မှုမရှိပါက မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေမှ ထည့်ဝင်ထောက်ပံ့နိုင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီး ရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီသို့ ကျိုးကြောင်းဖော်ပြ၍ တင်ပြတောင်းခံနိုင်သည်။
- (ဂ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေသည် ပိုလျှံပါက မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေသို့ ထည့်ဝင်လှူဒါန်းနိုင်သည်။

၆၀။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေ ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သုံးစွဲရေးကော်မတီသည်-

- (က) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်းဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်းများကိုရေးဆွဲပြီး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သက်ကြီး ရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီ၏ အတည်ပြုချက်ရယူ၍ သတ်မှတ်ထားရမည်။
- (ခ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေကို သတ်မှတ်ထားသည့် ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ ငွေစုဘဏ်တွင် အပ်နှံထားခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်သုံးစွဲခြင်းတို့ ပြုရမည်။

- (ဂ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် စာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး၏ စစ်ဆေးမှုကို ခံယူရမည်။
- (ဃ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေကို ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ နှစ်စဉ် စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာကို တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီသို့ တင်ပြရမည်။
- ၆၁။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီသည် နည်းဥပဒေ ၆၀ နည်းဥပဒေခွဲ (ဃ) အရ တင်ပြသည့် နှစ်စဉ် စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာကို ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။ ယင်းအစီရင်ခံစာမိတ္တူကို ဝန်ကြီးဌာနနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီသို့ ပေးပို့ရမည်။
- ၆၂။ မြန်မာနိုင်ငံသက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာကော်မတီသည်တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ်ပြည်နယ်သက်ကြီး ရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေများ ရှာဖွေခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတစ်ဝန်း များစွာကွာခြားမှုမရှိစေရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

## အခန်း (၁၀)

### အထွေထွေ

- ၆၃။ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ပုဂ္ဂလိကနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခုသည် ဥပဒေ မပြဋ္ဌာန်းမီက ဘိုးဘွားရိပ်သာ သို့မဟုတ် သက်ကြီးရွယ်အို နေပိုင်းစောင့်ရှောက်ရေးဌာနကို တည်ထောင် ဖွင့်လှစ်ထားလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သက်ကြီးရွယ်အို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရေး လုပ်ငန်းတစ်ခုခုကို လုပ်ကိုင်လျက်ရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း ဤနည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း ဤနည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့် သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့် လျှောက်ထားရမည်။
- ၆၄။ မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ကော်မတီဝင်များ၊ လုပ်ငန်းကော်မတီဝင်နှင့် ဆပ်ကော်မတီဝင်များ၊ ဒေသဆိုင်ရာ ကော်မတီဝင်များနှင့် လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိများသည်-
- (က) ဥပဒေပါ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အဆောက်အအုံတစ်ခုခုအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးခြင်း၊ လိုအပ်သော စာရွက်စာတမ်း အမှတ်အသားများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း၊ တင်ပြစေခြင်းတို့ ပြုနိုင်သည်။
- (ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ တင်ပြ၍ လက်ခံယူသည့် အဆိုပါ စာရွက်စာတမ်း အမှတ်အသားကို လက်ခံရရှိကြောင်း အသိသက်သေနှင့် လက်ခံယူသူတို့က လက်မှတ်ရေးထိုးထားသော စာရွက်စာတမ်း အထောက်အထားကို တင်ပြသူအား ပြန်လည်ထုတ်ပေးရမည်။

(ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုမီ သက်ဆိုင်သည့် အဆောက်အအုံပိုင်ရှင် သို့မဟုတ် လက်ရှိနေထိုင်အသုံးပြုသူကိုလည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ကိုလည်းကောင်း ကြိုတင်အကြောင်းကြားရမည်။

(ဃ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ အဆောက်အအုံအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးသည့်အခါ သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဖြစ်စေ၊ ဆယ်အိမ်မှူး၊ ရာအိမ်မှူးနှင့် ကျေးရွာတာဝန်ခံ တစ်ဦးဦးဖြစ်စေ ပါဝင်စေရမည်။

ဒေါက်တာ သက်သက်ခိုင်

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန

----- Attachment -----

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 1 ] 01 ပုံစံ (၁) သက်ကြီးရွယ်အိုများ အသက်အပိုင်းအခြားအလိုက် စာရင်း (နည်းဥပဒေ ၅ (က))

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 2 ] 02 ပုံစံ (၂) သက်ကြီးရွယ်အိုများမှတ်ပုံတင်စာရင်း (နည်းဥပဒေ ၈ (က))

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 3 ] 03 ပုံစံ (၃) သက်သေခံကတ်ပြားအမှတ်

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 4 ] 04 ပုံစံ (၄) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 5 ] 05 ပုံစံ (၅) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 6 ] 06 ပုံစံ (၆) ဘိုးဘွားရိပ်သာ သို့မဟုတ် သက်ကြီးရွယ်အိုနေပိုင်းစောင့်ရှောက်ရေးဌာန တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့် (နည်းဥပဒေ ၃၀ (ခ))

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 7 ] 07 ပုံစံ (၇) သက်ကြီးရွယ်အိုများ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခွင့် (နည်းဥပဒေ ၃၁ (ခ))

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 8 ] 08 ပုံစံ (၈) ဘိုးဘွားရိပ်သာ သို့မဟုတ် သက်ကြီးရွယ်အိုနေပိုင်းစောင့်ရှောက်ရေးဌာန တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့် သက်တမ်း တိုးမြှင့်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 9 ] 09 ပုံစံ (၉) သက်ကြီးရွယ်အိုများ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရေး လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း 10 ] 10 ပုံစံ (၁၀) သက်ကြီးရွယ်အိုများ ထောက်ပံ့ကူညီရေးဆိုင်ရာ လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့အား အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း

(သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများ)

[ ပူးတွဲဖော်ပြသော စာရင်း ၁၁ ] ၁၁ ပုံစံ (၁၁) အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ် (နည်းဥပဒေ ၅၄ (ခ))